

2023

MEMÒRIA ANUAL SOBRE LA RECOLLIDA DE RESIDUS MUNICIPALS A **MOLLERUSSA**

SERVEI DE MEDI AMBIENT

Consell Comarcal
del Pla d'Urgell

Índex

1.	INTRODUCCIÓ	1
2.	DADES DE RECOLLIDA SELECTIVA	1
2.1	GENERACIÓ TOTAL DE RESIDUS I GENERACIÓ PER CÀPITA.....	1
2.2	ÍNDEX DE RECOLLIDA SELECTIVA.....	2
2.3	QUANTITAT DE RECOLLIDA SELECTIVA.....	3
2.3.1	FRACCIÓ RESTA	4
2.3.2	FRACCIÓ ORGÀNICA DELS RESIDUS MUNICIPALS (FORM)	5
2.3.3	ENVASOS LLEUGERS.....	6
2.3.4	PAPER I CARTRÓ.....	6
2.3.5	VIDRE.....	7
2.4	QUALITAT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA.....	8
2.4.1	QUALITAT DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA.....	9
2.4.2	QUALITAT DE LA FRACCIÓ D'ENVASOS LLEUGERS.....	9
2.5	ALTRES RESIDUS RECOLLITS SELECTIVAMENT	10
2.5.1	CARTRÓ COMERCIAL.....	10
2.5.2	PILES USADES	11
2.5.3	OBJECTES VOLUMINOSOS.....	12
2.5.4	OLI VEGETAL USAT	13
2.5.5	ROBA USADA.....	14
2.5.6	RESIDU VERD O FRACCIÓ VEGETAL.....	15
2.5.7	DEIXALLERIA	15
2.5.7.1	DEIXALLERIA MÒBIL	15
2.5.7.2	DEIXALLERIA FIXA DE MOLLERUSSA	16
3.	CAMPANYES DE COMUNICACIÓ 2023	17
4.	CONCLUSIONS.....	19
	ANNEX - Comparativa dades Catalunya 2022 - Mollerussa 2023 i altres	20

1. INTRODUCCIÓ

Aquest informe recull les principals dades sobre la recollida de residus municipals a Mollerussa durant el 2023, així com la seva evolució des del 2014, quan el Consell Comarcal va assumir-ne la gestió dels residus.

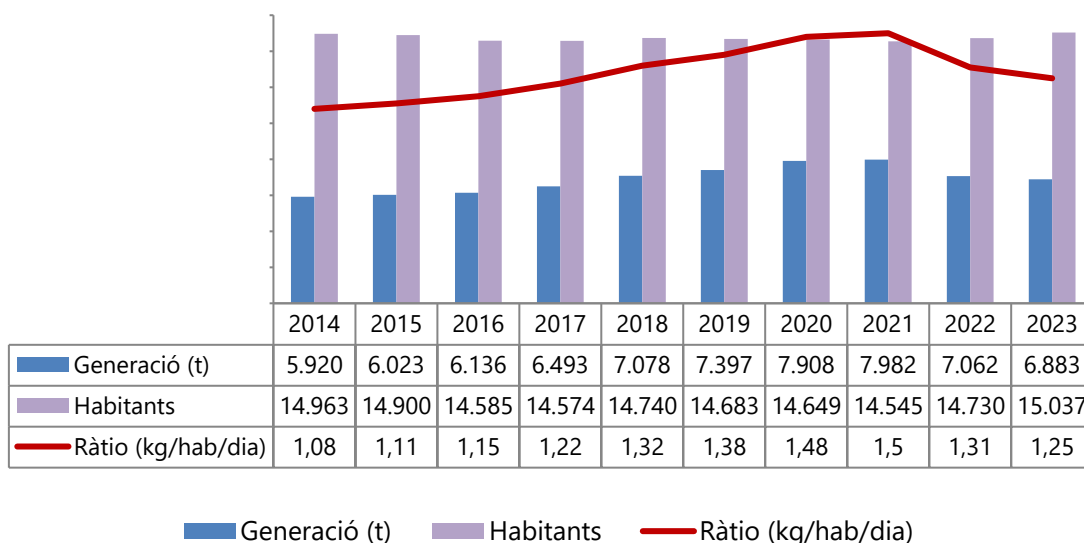
Cal remarcar que el juny de 2015 es va implantar un nou sistema de recollida, i passà d'un model de càrrega superior i posterior a un de càrrega bilateral tipus EASY, a més d'una nova redistribució de les àrees d'aportació.

Com a novetat, segons normativa¹, a partir del 2022 **no es comptabilitzen les tones de runa** recollida en la deixalleria com a residus municipals (no es compten ni en la generació de residus ni en la recollida selectiva). Per tant, a les dades del 2022 i 2023 ja s'ha descomptat la runa.

2. DADES DE RECOLLIDA SELECTIVA

2.1 GENERACIÓ TOTAL DE RESIDUS I GENERACIÓ PER CÀPITA

El 2023 a Mollerussa s'han generat **6.883 tones totals de residus municipals**, un valor inferior a l'any anterior (disminució d'un 2,5%), tot i que la població ha incrementat un 2,1% (segons dades IDESCAT).

¹ D'acord amb la definició de residus municipals de la Directiva Marc de residus 2008/98/CE i amb la Decisió d'execució UE 2019/1004 relativa al càlcul de les dades de residus municipals

S'observa que des del 2014 la generació de residus anava incrementant paulatinament any rere any, però els dos últims anys ha disminuït, tot i que la població s'ha incrementat. Això ha comportat una reducció de la ràtio per càpita. Aquesta reducció també s'observa si es tinguessin en compte les tones de runa no considerades els 2 últims anys.

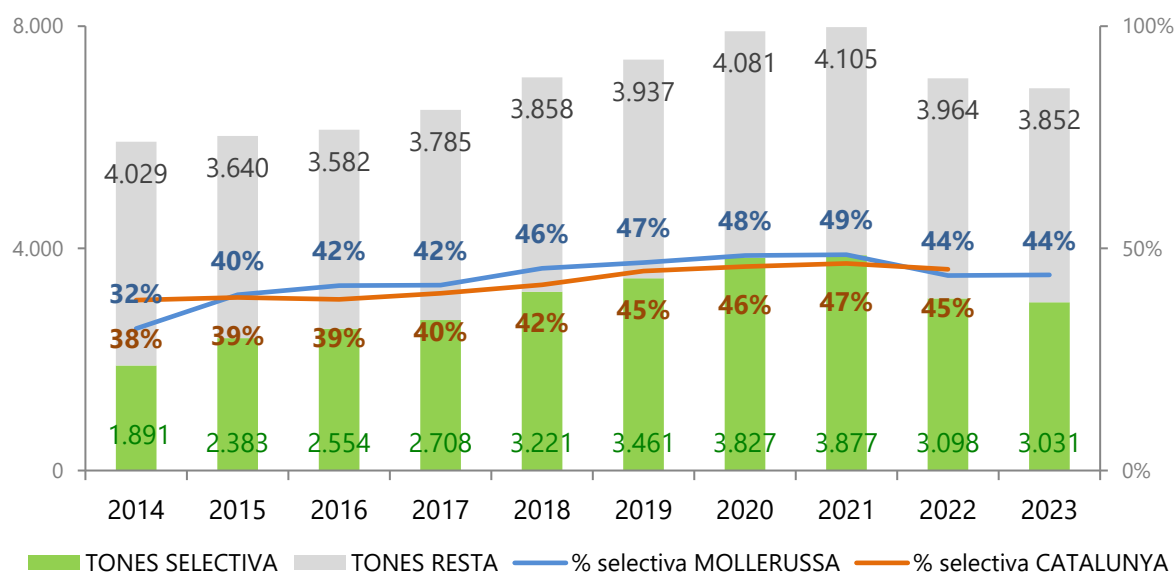
El 2023 la ràtio de generació de residus per habitant ha estat d'**1,25 quilos diaris (o 458 quilos anuals per habitant)**, valor inferior respecte als últims anys.

A nivell de Catalunya encara no es disposen de les dades del 2023, però el 2022 la ràtio per habitant va ser de 1,35 kg/hab/dia (o 493 quilos anuals per habitant), valor similar a la ràtio de Mollerussa. La mitjana catalana està per sota de la mitjana europea de 530 quilos anuals (dada 2021, última dada disponible) i per sobre de l'espanyola de 472 quilos anuals.

2.2 ÍNDEX DE RECOLLIDA SELECTIVA

A Mollerussa el 2023 s'han recollit **selectivament 3.031 tones de residus** (un 2,2% inferior a l'any 2022), la qual cosa representa un **índex de recollida selectiva del 44,03%** respecte al total de residus recollits (43,87% el 2022 sense tenir en compte la runa).

Aquest índex és lleugerament inferior a la mitjana catalana, que el 2022 se situava entorn del 45,3% (sense runa) i 47,3% (amb runa). Cal tenir en compte però, que **si es treuen les tones de selectiva de la deixalleria** i només es comptabilitzen les recollides en contenidors, el percentatge de **recollida selectiva se situa al 28%**, molt per davall de la mitjana catalana.

Com ja s'ha comentat, el 2023 s'han generat menys residus que l'any anterior i, com es veu en el gràfic anterior, es deu a la reducció de les tones de recollida selectiva (-2,2%), però també a les de fracció resta (-2,8%).

S'observa que en els darrers a Mollerussa la recollida selectiva s'ha estancat entorn del 48%, però ha baixat els 2 últims anys, ja que, a més, no s'ha considerat la runa recollida a la deixalleria. A Catalunya, en els 5 darrers anys s'ha incrementat el percentatge recollit selectivament fins assolir el seu màxim, després d'anys d'estar estancat entorn del 40%.

Actualment no s'arriba als valors necessaris per assolir els objectius de reciclatge material establerts tant a la Directiva Marc de Residus de la UE (55% a 2025) ni del Programa de gestió de residus de Catalunya.

2.3 QUANTITAT DE RECOLLIDA SELECTIVA

Segons les diferents fraccions de residus recollits, el 2023 les tones han estat les següents:

RESIDUS	Tones	%	% Variació 2022
Envasos lleugers	293	4,25%	-2,90%
Paper i cartró	422	6,14%	3,98%
Vidre	246	3,58%	-0,25%
Orgànica	550	8,00%	-0,70%
Fracció resta	3.852	55,97%	-2,82%
Deixalleria i altres ²	1.519	22,07%	-4,41%
TOTAL (KG)	6.883	100,00%	-2,54%

Respecte l'any anterior, s'observa que sobretot han disminuït les tones dels residus recollits a la deixalleria i a altres contenidors (roba usada i oli de cuina usat), seguit dels envasos lleugers.

Com ja s'ha comentat, també s'ha reduït la fracció resta.

Les úniques tones que s'han incrementat respecte a l'any anterior han estat de la fracció de paper i cartró (4%).

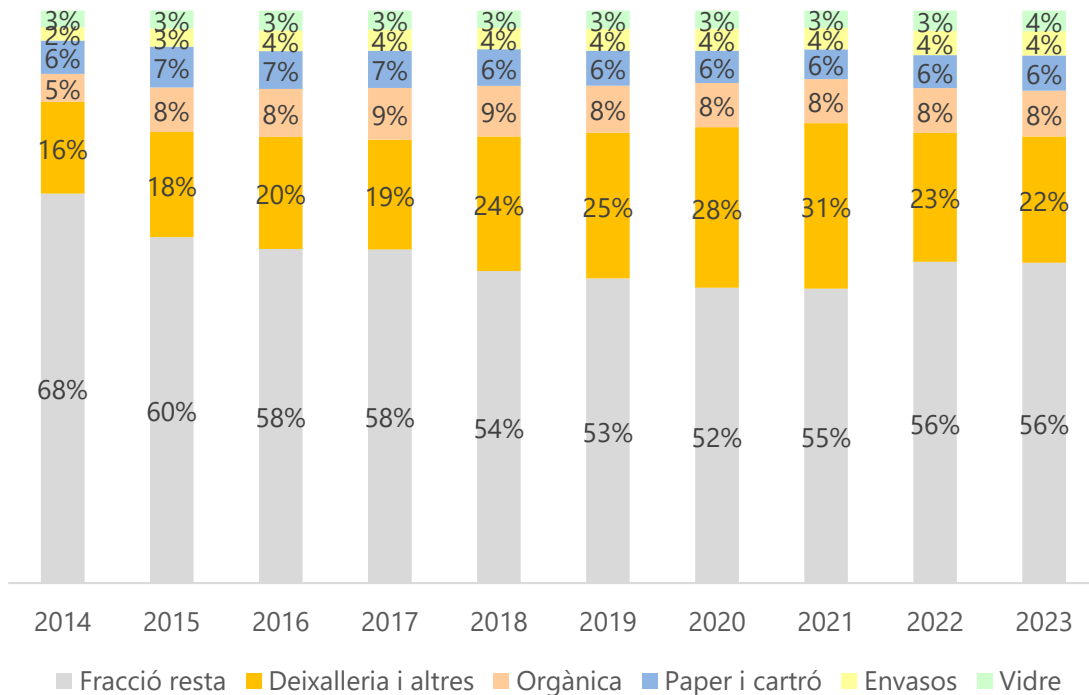
Si s'observa l'evolució de la recollida a Mollerussa en percentatges, tot i que s'ha mantingut força estable en els últims tres anys, destaca la reducció dels residus recollits

² Altres residus: roba usada i oli de cuina usat

a la deixalleria i a altres contenidors (roba usada i oli de cuina usat), degut, en gran part, al descompte de les tones de runa.

La resta de fraccions es mantenen percentualment estables.

A continuació s'analitza l'evolució en pes de la recollida segons les diferents fraccions.

2.3.1 FRACCIÓ RESTA

És la fracció de residus que no es pot dipositar als contenidors de recollida selectiva, ja que no es pot valoritzar. Teòricament aquesta fracció constitueix només el 16% en pes dels residus municipals, però el 2023 a Mollerussa representa el 56% dels residus municipals recollits.

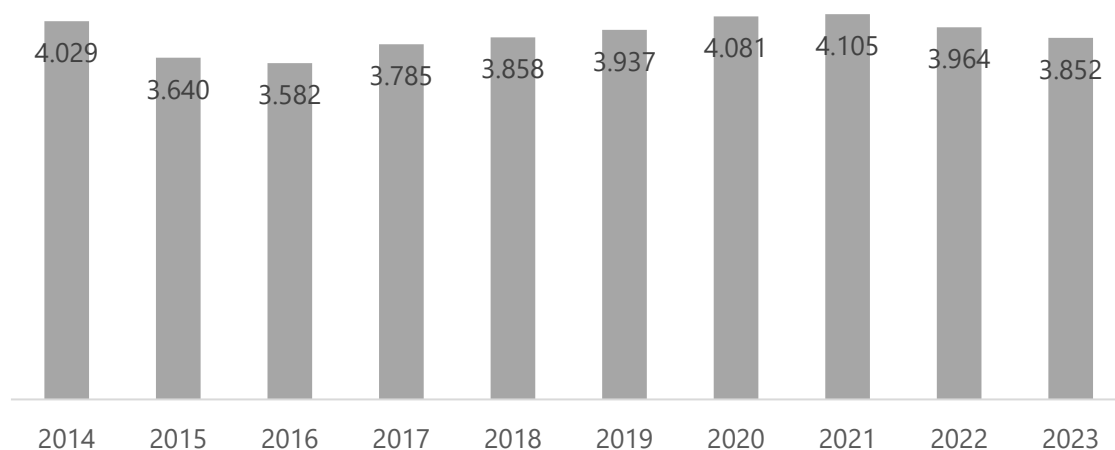
Actualment al contenidor de fracció resta es troba una barreja de residus formada bàsicament per materials valoritzables (paper, vidre, envasos, orgànica), que no han estat separats correctament.

La **fracció resta** va ser tractada al dipòsit controlat de residus comarcal de Castellnou de Seana.

L'evolució de les tones de la fracció resta recollides ha estat la següent:

Evolució tn resta recollides

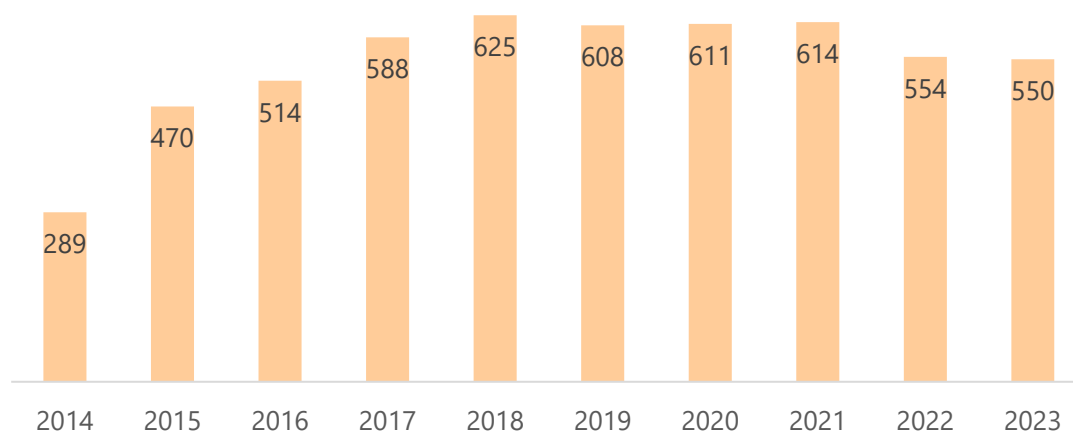
2.3.2 FRACCIÓ ORGÀNICA DELS RESIDUS MUNICIPALS (FORM)

Són els residus orgànics biodegradables d'origen vegetal i/o animal, constituïts fonamentalment per restes de menjar i restes vegetals de mida petita.

La **fracció orgànica** va ser tractada a la planta de compostatge de Montoliu de Lleida.

L'evolució de les tones d'orgànica recollides ha estat la següent:

Evolució tn orgànica recollides

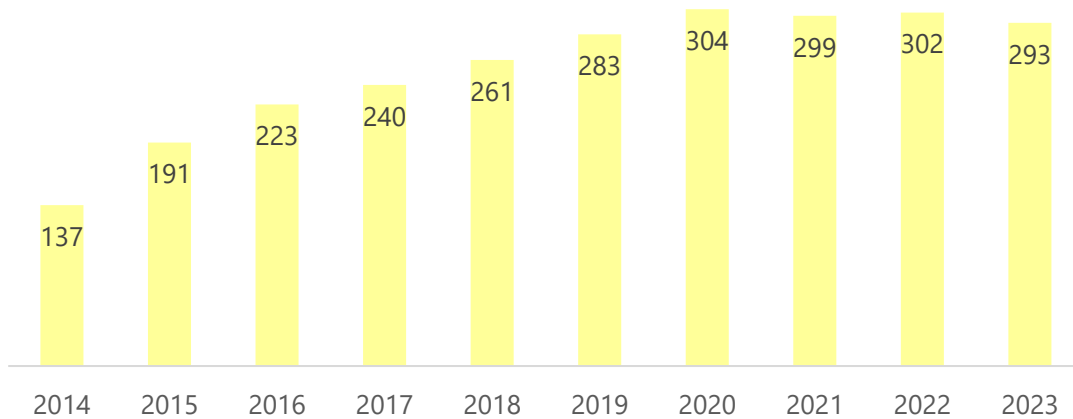
2.3.3 ENVASOS LLEUGERS

És la fracció constituïda bàsicament per envasos de plàstic (ampolles d'aigua, brics...) o metàl·lics (llaunes...).

Els **envasos lleugers** van ser gestionats a la planta de selecció de Montoliu de Lleida.

L'evolució de les tones d'envasos lleugers recollits ha estat la següent:

Evolució tn envasos lleugers recollits

2.3.4 PAPER I CARTRÓ

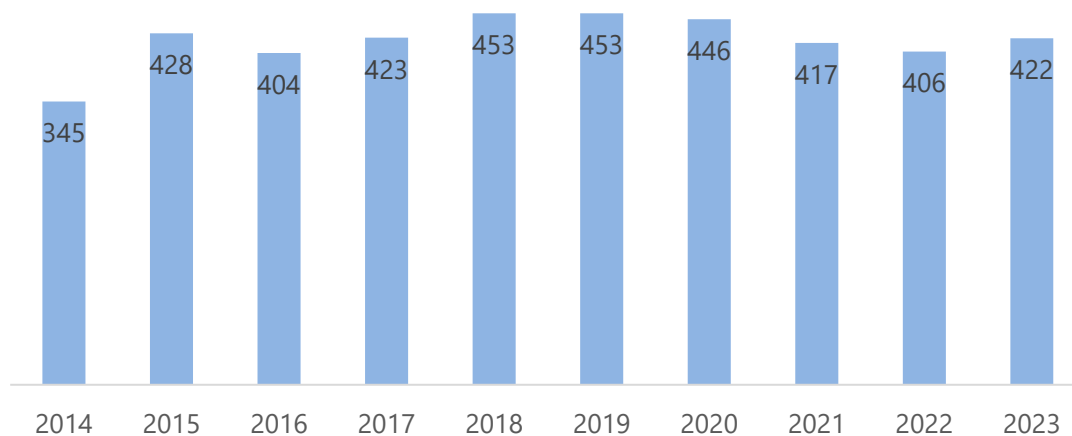
S'hi recull paper (fulls de paper, diaris, revistes, sobres..) i cartró (caixes...).

El **paper i cartró** recollits van ser gestionats majoritàriament per Ramon Vilella SL.

L'evolució de les tones de paper i cartró recollides ha estat la següent:

Evolució tn paper i cartró recollits

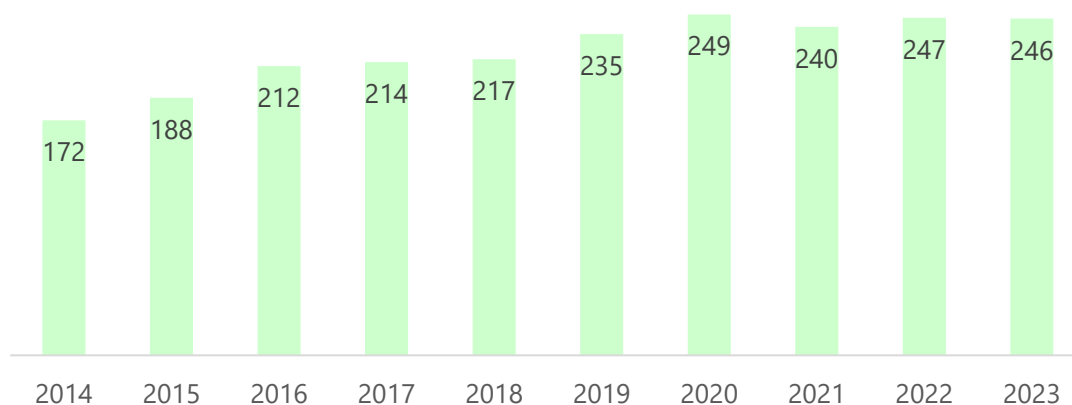
2.3.5 VIDRE

Constituit per envasos de vidre (ampolles, pots...), però no s'hi inclouen miralls, bombetes, fluorescents, vasos ni cap vidre que no sigui envàs.

El **vidre** va ser gestionat per l'empresa Revibasa a Montblanc.

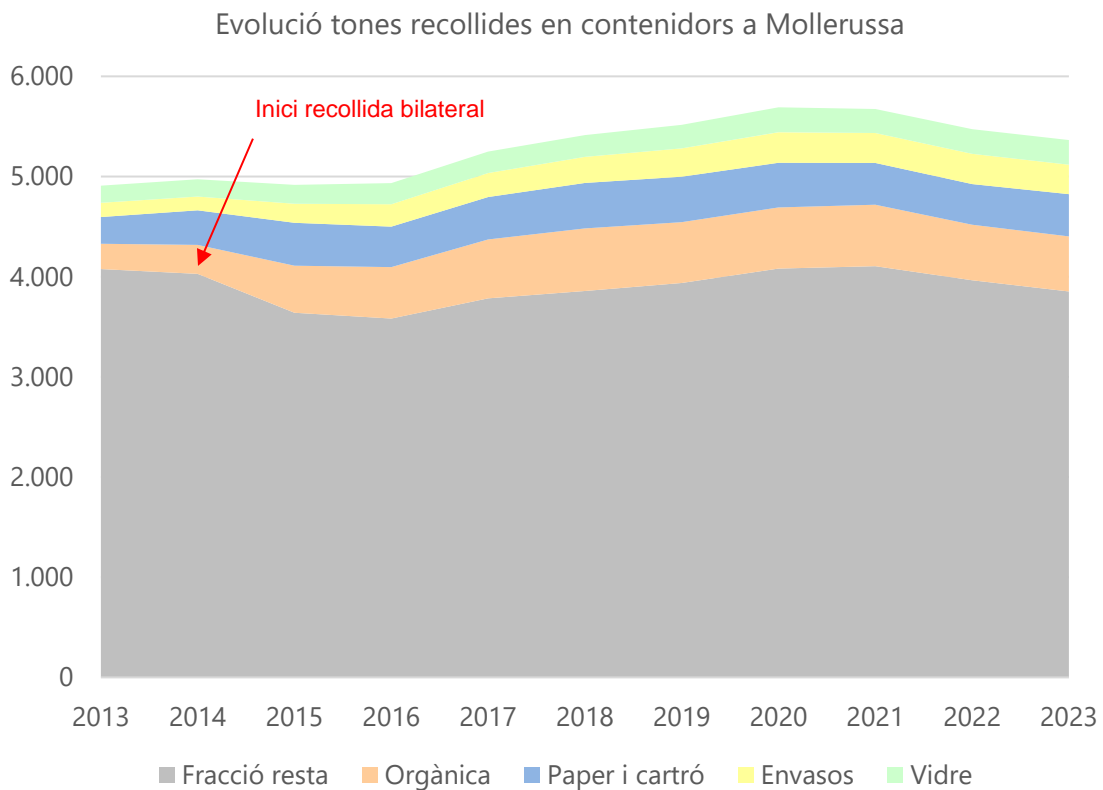
L'evolució de les tones de vidre recollides ha estat la següent:

Evolució tn vidre recollits

En resum, si només tenim en compte els principals residus recollits en contenidors al carrer, l'evolució anual ha estat la següent:

S'observa que els últims anys s'han anat incrementant totes les fraccions de recollida selectiva, excepte els dos últims anys, on es detecta una davallada de la generació total i de les fraccions recollides (excepte del paper i cartró).

2.4 QUALITAT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA

Un factor important, a part de la quantitat, és la **qualitat del residu** recollit selectivament. La qualitat s'estima a partir de la realització periòdica de mostres dels residus recollits a les plantes, d'on s'obté el **percentatge d'impropis**, és a dir, el percentatge de materials que no corresponen a la fracció recollida.

La qualitat obtinguda condiciona l'import dels ingressos derivats de la recollida retornat al municipi, ja que es penalitza la mala qualitat a partir d'un cert valor.

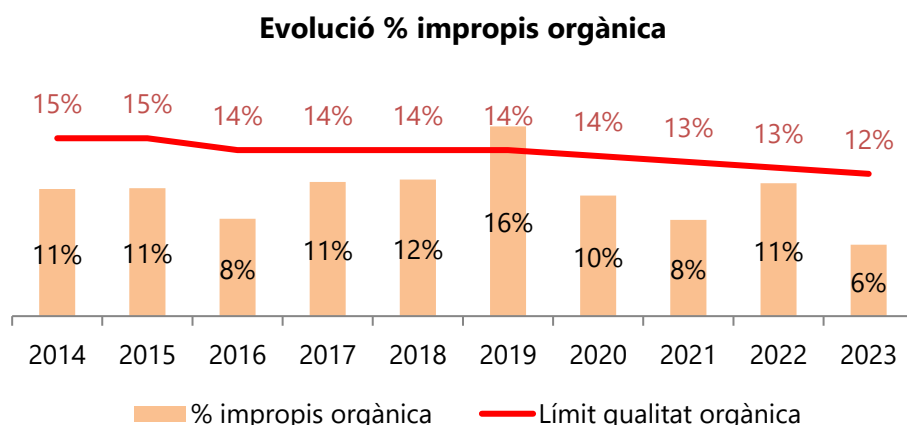
2.4.1 QUALITAT DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA

A la planta de compostatge de Montoliu de Lleida es realitzen caracteritzacions d'orgànica trimestrals per determinar-ne la qualitat.

A Mollerussa el 2023 la **mitjana d'impropis** ponderada segons les tones recollides ha estat del **6,03%**, millor qualitat que la mitjana de Catalunya (10%).

Els principals impropis són els plàstics barrejats, roba, bolquers, així com vidre i paper i cartró.

A partir de l'evolució de la mitjana d'impropis de l'orgànica s'observa que el 2023 s'ha millorat la qualitat respecte l'any anterior, assolint el mínim històric.

En vermell s'indica el límit a partir del qual l'Agència de Residus de Catalunya penalitza l'import del retorn del cànon.

Aquest 2023, per tant, s'ha reduït la quantitat de les tones d'orgànica recollides, però s'ha millorat substancialment la qualitat.

2.4.2 QUALITAT DE LA FRACCIÓ D'ENVASOS LLEUGERS

A la planta de selecció d'envasos lleugers de Montoliu de Lleida també es realitzen caracteritzacions periòdiques que s'agrupen en quadrimestres.

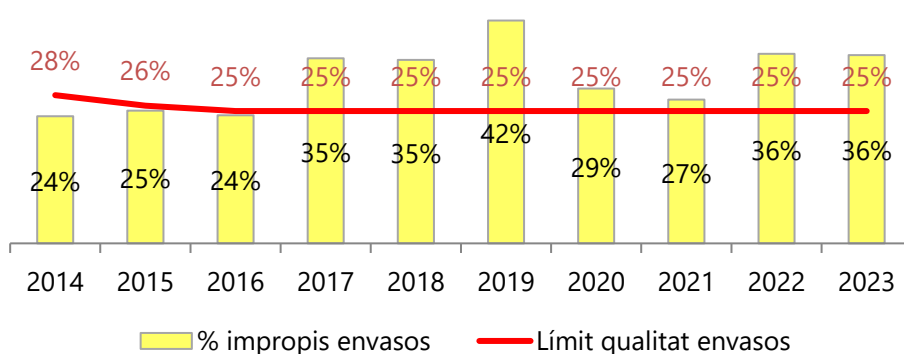
El 2023 a Mollerussa la **mitjana d'impropis** ponderada segons les tones recollides és del **35,58 %**, similar a l'any anterior i superior a la mitjana catalana (30%).

Els principals impropis dels envasos lleugers són els plàstics no envàs, el vidre, l'orgànica i, sovint, la roba i bolquers.

Si s'observa l'evolució es veu que la mitjana d'impropis del 2023 ha estat superior als últims anys anteriors, on la qualitat havia millorat.

Evolució % impropis envasos lleugers

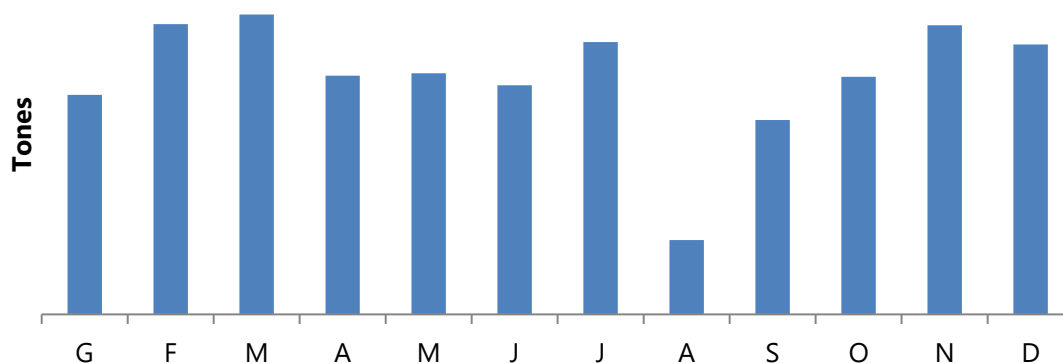
En vermell també s'indica el límit a partir del qual ECOEMBES penalitza l'import dels ingressos derivats de la recollida.

Aquest 2023, per tant, s'ha reduït la quantitat de les tones d'envasos lleugers recollits i s'ha mantingut la qualitat.

2.5 ALTRES RESIDUS RECOLLITS SELECTIVAMENT

2.5.1 CARTRÓ COMERCIAL

El 2023 s'han recollit **47,62 tones de cartró comercial** a través de la recollida porta a porta als comerços.

La quantitat recollida ha estat inferior a l'any anterior:

Paper comercial	TONES	% variació interanual
2014	77,84	
2015	69,02	-11,33%
2016	59,60	-13,65%
2017	66,38	11,38%
2018	64,38	-3,01%
2019	54,48	-15,22%
2020	56,36	3,26%
2021	56,39	0,05%
2022	55,68	-1,26%
2023	47,62	-14,48%

S'observa que les tones recollides s'han estabilitzat en els darrers anys, tot i la situació de pandèmia de fa dos anys.

La recollida va a càrrec de l'empresa Serveis LIC i es gestiona a RDM PAPERINSA SAU de Mollerussa.

2.5.2 PILES USADES

Les piles usades es poden recollir a través dels contenidors instal·lats en establiments col·laboradors a Mollerussa i a la deixalleria.

El 2023 s'ha recollit **0,73 tones de piles**, valor inferior a l'any anterior.

Piles	TONES	% variació interanual
2014	1,39	
2015	0,92	-33,89%
2016	0,94	1,96%
2017	0,94	0%
2018	0,29	-69,15%
2019	0,51	74,48%
2020	1,00	97,23%
2021	1,16	16,23%
2022	0,88	-23,97%
2023	0,73	-17,69%

S'observa que els quatre darrers anys s'han recuperat les tones recollides després del mínim de 2018, tot i que el 2023 han disminuït.

Les **piles** són tractades a la planta del Pont de Vilomara i Rocafort.

2.5.3 OBJECTES VOLUMINOSOS

Durant el 2023 s'han recollit **53,06 tones de residus voluminosos** i s'han realitzat **482 serveis de recollida**.

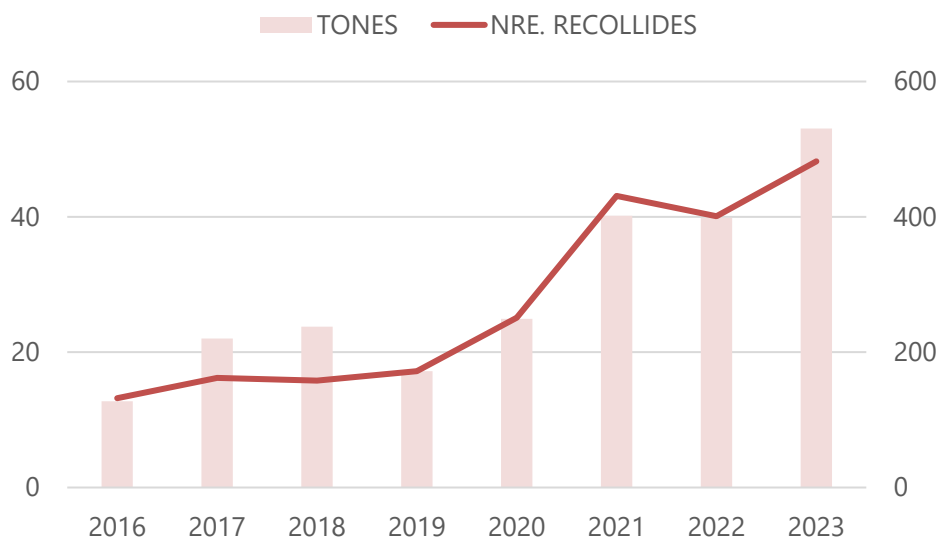
L'evolució d'aquest servei, iniciat el juny de 2015, ha estat la següent:

Voluminosos	TONES	% variació interanual	Nre. recollides	% variació interanual
2016	12,75	-	132	-
2017	22,02	73%	162	23%
2018	23,78	8%	158	-2%
2019	17,20	-28%	172	9%
2020	24,94	45,00%	251	45,93%
2021	40,16	61,03%	431	71,71%
2022	39,86	-0,75%	401	-6,96%
2023	53,06	33,12%	482	20,20%

S'observa que aquest 2023 s'ha incrementat les tones recollides i els serveis realitzats, assolint el màxim històric.

Els bons resultats dels últims anys pot haver estat fruit de les campanyes de sensibilització dins les accions del Pla de Civisme executades per l'Àrea d'Acció Social i Comunitària, Ciutadania i Infància de l'Ajuntament de Mollerussa, en col·laboració amb el Consell Comarcal en l'àmbit dels residus.

Els residus voluminosos es classifiquen a la deixalleria de Mollerussa i posteriorment es destinen a les diferents plantes de tractament segons la composició dels residus recollits. Les tones de residus voluminosos recollits es comptabilitzen dins les dades de la deixalleria de Mollerussa.

2.5.4 OLI VEGETAL USAT

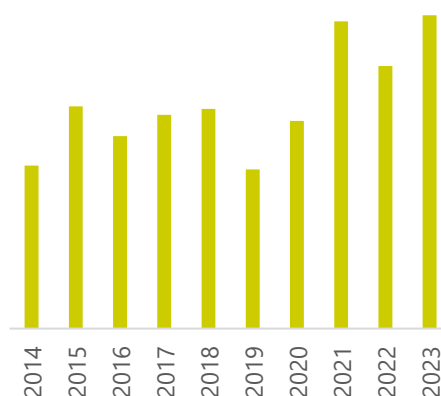
Durant el 2023 s'han recollit **2,78 tones d'oli vegetal usat** als contenidors situats a:

SITUACIÓ	Tones d'oli usat
C. Llorenç Vilaró	0,88
Passeig de la Sardana	0,73
C. Bellví	0,41
Pl. la Masia	0,33
C. Ferran Puig, 18	0,28
Urb. Torre Pintó	0,14
TOTAL	2,78

Aquest 2023 s'ha recollit més tones que el 2022, assolint la quantitat màxima d'oli de cuina usat des de que es van implanatar la recollida d'aquest residu a través de la instal·lació de 6 contenidors als carrers de Mollerussa.

OLI CUINA USAT	TONES	% variació interanual
2014	1,48	
2015	1,97	36,35%
2016	1,71	-13,41%
2017	1,90	11,06%
2018	1,95	2,77%
2019	1,41	-27,56%
2020	1,84	30,43%
2021	2,73	47,97%
2022	2,33	-14,52%
2023	2,78	19,31%

La recollida va a càrrec de l'associació sociolaboral Fundació Privada llersis de Lleida.

2.5.5 ROBA USADA

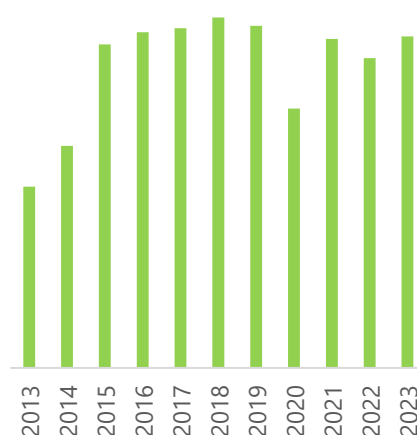
Durant el 2023 s'han recollit **34,60 tones de roba usada**.

SITUACIÓ	Tones roba usada
Pl. de Sant Jaume, 1	3,96
Pl. la Masia	3,31
Av. del Canal, 26	3,10
C. Torre Pons	2,87
C. Llorenç Vilaró, 6	2,85
Camí Vell Miralcamp, s/n	2,64
C. Carme	2,59
C. Bell-lloc d'Urgell, 2	2,31
Av. del Canal, s/n	2,28
C. Palau, 13	2,15
Pl. dels Països Catalans	1,82
C. Enric Granados, 16	1,76
Av. Ermengol V	1,51
C. Tossal Blanc, 22	1,44
TOTAL	34,60

L'evolució de les tones recollides ha estat:

ROBA	TONES	% variació interanual
2013	18,92	
2014	23,16	22,48%
2015	33,76	45,68%
2016	35,03	3,76%
2017	35,46	1,23%
2018	36,57	3,13%
2019	35,71	-2,36%
2020	27,06	-24,22%
2021	34,34	26,90%
2022	32,33	-5,83%
2023	34,60	7,01%

El 2023 s'han incrementat les tones de roba recollides respecte l'any anterior, arribant a valors pre-pandemia.

La roba és gestionada per la Fundación Pueblo para Pueblo Humana.

2.5.6 RESIDU VERD O FRACCIÓ VEGETAL

Aquest residu prové de les tasques de manteniment de l'enjardinat municipal i/o de l'esporga del seu arbrat.

El 2023 l'esporga municipal s'ha acopiat en un terreny municipal i, per tant, no es disposa de la dada sobre les tones recollides.

2.5.7 DEIXALLERIA

2.5.7.1 DEIXALLERIA MÒBIL

Fins al juny de 2023 van utilitzar la deixalleria mòbil **135 usuaris**. Cal indicar que a partir d'aquesta data va finalitzar aquest servei.

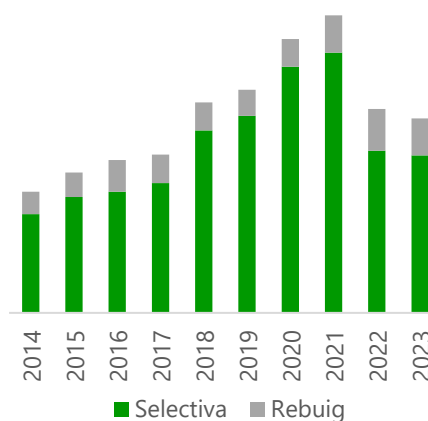

2.5.7.2 DEIXALLERIA FIXA DE MOLLERUSSA

La deixalleria de Mollerussa va ser visitada per uns **5.679 usuaris** i, dels residus recollits, un **81%** han estat **recuperables** i, la resta, rebuig. En tones, representen **1.200 tones** de residus recuperats a plantes de valorització.

L'evolució de les tones recollides ha estat la següent:

Anys	Tones selectiva	Tones resta	%recollida selectiva
2014	752	171	81,48%
2015	883	187	82,52%
2016	924	240	79,35%
2017	989	217	82,03%
2018	1.391	213	86,74%
2019	1.502	198	88,35%
2020	1.876	210	89,91%
2021	1.983	284	87,46%
2022	1.235	319	79,48%
2023	1.200	282	80,98%

Cal remarcar el descompte de les tones de runa del 2022 i 2023 que ha provocat una reducció considerable de les tones recollides.

Els objectes **voluminosos** i els recollits en les **deixalleries**, un cop separats en materials recuperables i valoritzables, són gestionats per empreses de recuperació autoritzades o bé com a rebuig al dipòsit de residus controlat de Castellnou de Seana.

3. CAMPANYES DE COMUNICACIÓ 2023

Durant aquest 2023 s'han realitzat les campanyes de comunicació que es detallen al quadre següent.

CIUTADANIA EN GENERAL		
ABRIL	Visites informatives d'educadors ambientals als principals establiments generadors d'orgànica (bars, restaurants, fruiteries, peixateries...)	
JULIOL	Tallers infantils sobre prevenció de residus i recollida selectiva a les piscines municipals de Mollerussa	
CENTRES EDUCATIUS		
TOT L'ANY	Jocs d'escapament o <i>scape room</i> on line sobre el reciclatge pels alumnes de cycle mitjà i cycle superior de primària. Disponibles a través d'un enllaç.	
	A través de les Activitats de Dinàmica Educativa, les escoles disposen de la Maleta viatgera de residus , un recurs pedagògic sobre la prevenció de residus	

CENTRES EDUCATIUS		
OCTUBRE - DESEMBRE	Realització de 20 tallers escolars “ CAPgira, matèries de primera x productes excepcionals ” als alumnes de 5è de primària i 1r ESO de les escoles i instituts de Mollerussa	
NOVEMBRE	Entrega de 396 embolcalls reutilitzables als alumnes de 1r d'ESO dels instituts de Mollerussa, junt fitxes d'avaluació	
	Celebració de la VIII Setmana Europea de Prevenció de Residus, amb l'entrega de 154 carmanyoles entre els alumnes de P3 de les escoles de Mollerussa	
	Entrega de cupells i contenidors de reciclatge a les escoles i instituts de Mollerussa	

4. CONCLUSIONS

- ✓ Respecte a l'any anterior, el 2023 **la generació total de residus s'ha reduït** (-2,5%), tot i que **la població ha augmentat** (+2,1%), fet que ha fet baixar la ràtio a 1,25 quilos diaris per habitant (1,31 kg/hab/any el 2022).
- ✓ A partir del 2022 s'observa un canvi de tendència en la **generació de residus**, ja que fins llavors s'incrementava any rere any, però en els dos últims anys **ha disminuït**. Això s'ha degut a la **reducció de les tones recollides selectivament** (-2,2%), però també a la **reducció de les tones de fracció resta** (-2,8%).
- ✓ **S'ha mantingut el percentatge recollit selectivament (44,03%)** respecte del total de residus recollits en relació amb l'any anterior (43,87%).
- ✓ Respecte de l'any anterior, **han disminuït les tones recollides de totes les fraccions, excepte el paper i cartró** (+4%).
- ✓ La **disminució més important** ha estat dels residus recollits a la **deixalleria** i a altres contenidors (**roba usada i oli de cuina usat**), un 4% menys que l'any anterior.
- ✓ **S'ha assolit la millor qualitat d'orgànica** (6% impropis) **i es manté la dels envasos lleugers** (36% impropis).
- ✓ Respecte de l'any 2022, s'han **reduït** les tones d'altres residus, com són les **piles usades** (-18%) i el **paper comercial** (-14%). S'han incrementat les tones d'**oli vegetal usat** (+19%), la **roba usada** (+7%). Respecte al servei de **recollida de voluminosos**, aquest any 2023 s'han **incrementat el nombre de recollides (+20%)** i també **les tones recollides (+33%)**. Cal destacar l'important increment del servei respecte anys anteriors.
- ✓ La **deixalleria fixa** continua sent una instal·lació molt usada, visitada per **5.679 usuaris** i **1.200 tones de residus valoritzables recollits**.
- ✓ Cal continuar realitzant **campanyes de comunicació** amb l'objectiu d'**incrementar la quantitat i qualitat dels residus recollits selectivament**.

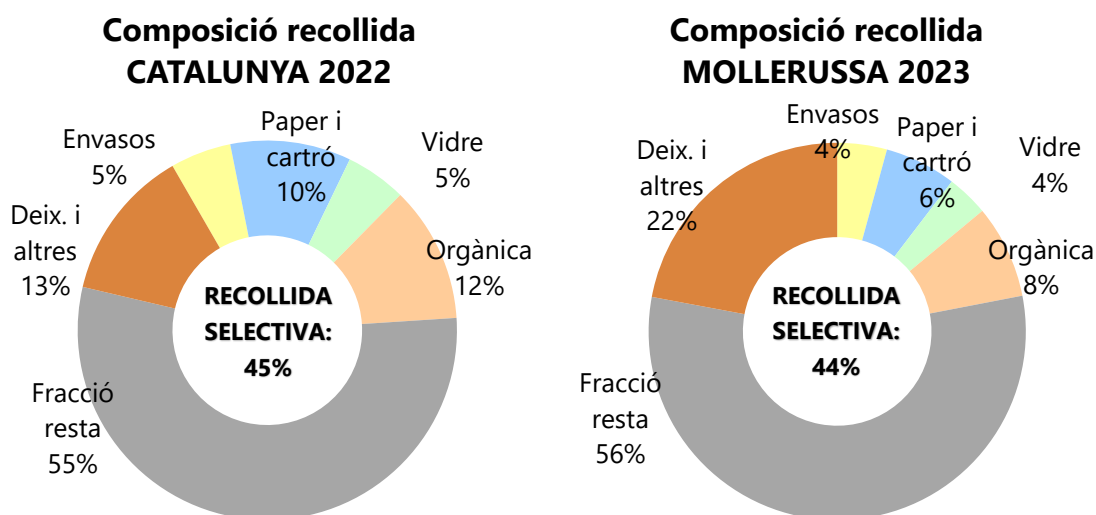
Tot i que els resultats obtinguts situen a Mollerussa lleugerament per sota de la mitjana catalana, cal indicar que l'objectiu de reciclatge marcat per la Unió Europea per l'any 2025 és del 55%, per tant cal continuar treballant i fent esforços per arribar-hi.

Cal considerar que, si només es tenen en compte els residus recollits a través dels contenidors, a Mollerussa es recull selectivament el 28% dels residus, índex que cal millorar.

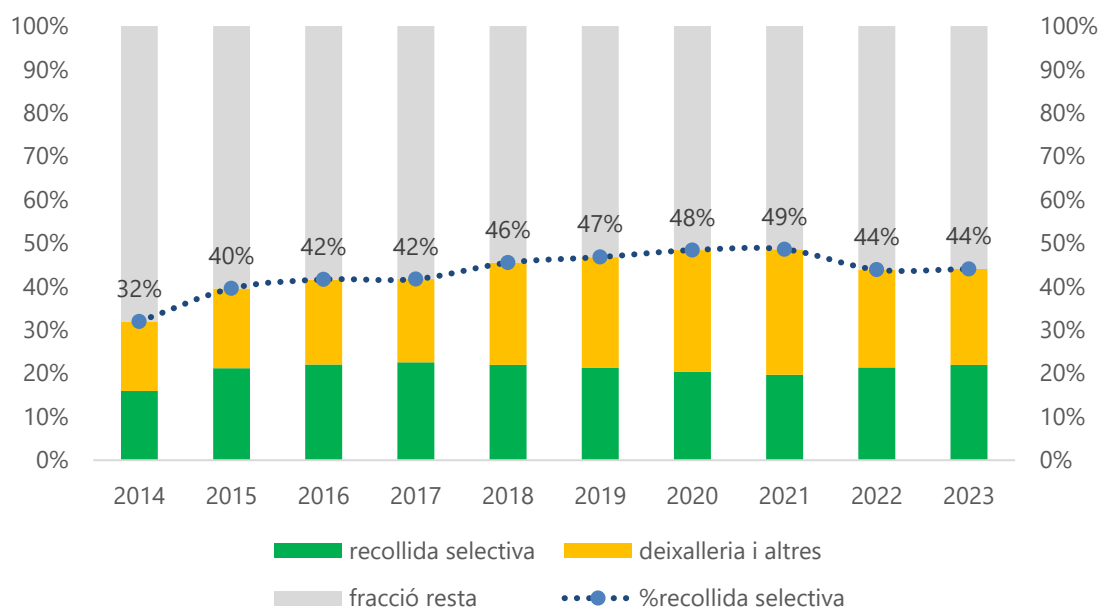

ANNEX - Comparativa dades Catalunya 2022 - Mollerussa 2023 i altres

NOTA: encara no disponibles les dades 2023 a nivell de Catalunya.

Si es compara la distribució de la recollida de residus a Catalunya i a Mollerussa, el percentatge de fracció resta és similar i destaca l'important pes a Mollerussa dels residus recollits a través de la deixalleria (inclosa la recollida de roba usada i oli de cuina). Així es mostra també en el gràfic següent:

EVOLUCIÓ MENSUAL RECOLLIDA EN CONTENIDORS 2023

